

Mart 2023

15 TEMMUZ ŐEHİTLER
ORTAOKULU

Sayı 3

Papatyaların zamanı

MART

Sayı 3
MART 2023

İÇİNDEKİLER

14 Mart Dünya Pi Günü
Behiye USLU

Ayın Kitabı
Zeynep TEZCAN BAHÇEVAN

Her Oyun Bir Düşle Başlar
Hakan DÖNMEZ

Şiir Köşesi
Zeynep TEZCAN BAHÇEVAN

Enerji Tasarrufu
Deniz ATA

Mart Ayının Vazgeçilmezleri
Zerrin TAŞOCAK

Anzak Annelerine Mektup
Bengü AKSU

8
MART

DÜNYA KADINLAR GÜNÜ
KUTLU OLSUN

DÜNYA PI GÜNÜ

Dünyada her yıl 14 Mart'ta matematikçiler tarafından kutlanan Pi Günü, matematikte kullanılmakta olan sabit pi sayısı anısına kutlanır.

3.14159265358979323
8462643383279502884197
19399875105820974944592
07 816 406
28 620
89 986
28 054
82 589
211 7067
9523 480
86515 2823
664709 3894609556
582251 72535940
812 8481

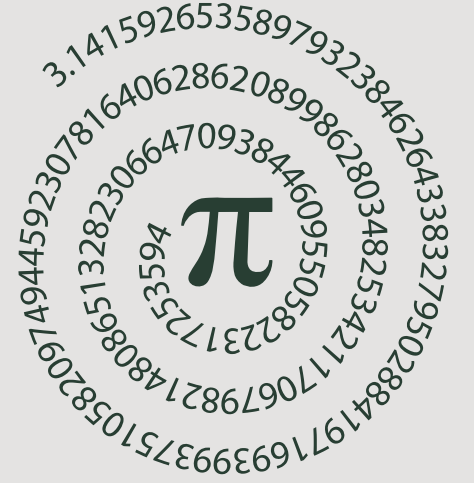
14 Mart günü Pi Sayısı olan 3,14'e benzemesi, bu tarihin bütün dünyada Pi Günü olarak anılmasına vesile olmuştur. Değeri tam

olarak bilinmezken genel bir ifadeyle 3 ya da 3,14 olarak kabul edilen pi sayısının sürekli kullanılış tarihi 250 yıl kadar önceye dayanmaktadır.

Yunanca 'da çevre sözcüğünün ilk harfi olan π simgesinden alan, bir dairenin çevresinin çapına bölünmesi sonucu, matematikte kullanılan sayıdır. Değerinin tam olarak bilinmezken genel bir ifadeyle 3 ya da 3,14 olarak kabul edilen, sürekli kullanılış tarihi 250 yıl kadar önceye dayanan sabit kılınan bu sayı 'Pi Sayısı' olarak anılmaktadır.

Eski Mısır'da Rhind Papirüsü'nde isminin geçtiği pi sayısı, Ludolp sayısı ya da başka bir deyişle Arşimet Sabiti olarak da söz edilmektedir. Pi sayısını Babilliler 3 ya da 3,125 olarak kabul etmişlerdir. Eski medeniyetlerden Mısırlılar ise 3,1604 şeklinde sabitlemiştir. Türk matematikçisi olan Semerkanlı Gıyaseddün Cemşid El Kaşi, ilk defa 1436 senesinde Pi sayısının değerini 16 ondalığa kadar hesaplamış bir isimdir.

Pi sayısı için günümüzde yaygın olan yaklaşım 3,14'tür. Gerçek değeri ise 3,141592653589793238462643383... şeklinde sonsuz devam etmektedir. Çemberin çevresinin ve alanın hesaplanması başta olmak üzere matematik, geometri ve fizik gibi bilimlerde büyük bir öneme sahiptir.

3,14159 26535 89793 23846 26433 83279 50288
41971 69399 37510 58209 74944 59230 78164
06286 20899 86280 34825 34211 70679

ABARTMA TOZU

(Kitaptan mini bir kesit)

Bir sabah uyandık ve bizim kasaba toptan delirdi. Annem sağlıklı yaşam uğruna evi dev bir organik tarım alanına dönüştürdü.

Babaannem sevimli, minnoş pansiyonunu oteller zinciri yaptı.

Babam daha çok para kazanmak için eve uğramaz oldu.

Kuzenim ata binerken resim yapmaya, flüt üflerken piyano çalmaya başladı.

Yengem temizlikle kafayı bozdu. Kocasını pis diye evden kovdu ve çocuklarını her gün suya yatırdıktan sonra mandalla çamaşır ipine astı.

Sevgi Teyze, daha çok sevebilmek için çocuklarını koltuğa bağladı, hepsine aynı kombin kıyafetler giydirdi ve onları sevgi komasına soktu.

Fehmi Abi, bilgisayarın başından tuvalete gitmek için bile kalkmadığından hastanelik oldu.

Okulda daha başarılı olmak için teneffüs yapmamaya, hafta sonları da okula gitmeye başladık.

Etrafımda bir tane normal insan kalmadı.

Ha şimdi diyeceksin ki bir tek sen mi normalsin?

Evet, bir tek ben normalim. Neyse ki mücadeleci bir ruhum var. Bu kasabadaki insanlara bir süper kahraman lazımsa o kesinlikle benim. Koca kasabada yanımda olan tek kişi, Tevfik Kılıkırkyarar. Gerçi o da çok normal değil ama olsun, o da insan.

HER OYUN BİR DÜŞLE BAŞLAR...

Bir oyun bir iyiliğe, bir iyilik bin yüreğe dokunur mu?

Bir oyunu iyimserlik çemberinde zorluklara karşı koyarak, empati ve meraklı gözlerle dalıp öğrenme arzumuzu oyunlaştırırsak bir yürek bin bir yürek olur. Mutsuz, çabuk sıkılan, doyumsuz içsel duyguları içinde fazlaca barındıran günümüz çocukları için başarı, çabuk kazanılan anlık bir mutluluk. Günümüz ailelerinin kara kara düşünüp söz geçiremediği bu jenerasyon oyunun gizemli dünyası ile tanışıp düşlerini ve hayallerini oyunlaştırdıkça, akışta kendilerini kaptırdıkça ve akışta kaldıkça kendi dinamiklerini keşfedip kendilerini kendilerinde bulacaktır. Kendilerini akışta bir tür içsel duygu dünyasında kendilerini ararken kendileriyle karşılaşacaklardır. Kendilerini buldukça daha mutlu olacaklardır.

Kendilerini arayan bu yüreklere ulaşmak hiç de zor değil. Her insan heyecan içerisinde kendini gerçekleştirme olgusunda hayatın akışında yer alır. Ama bazen akış durabilir. Eğer hayat bir oyun ve kazanan sen olmak istiyorsan hep akışta kalmalısın. Bu da oyun ve oyunlaştırma ile olur. Oyun varsa oyunlaştırma da olmalı. Oyun olmadan oyunlaştırma, oyunlaştırma olmadan oyun da eksik olur. Oyunlaştırdığın sürece oyuncu ve oyunda kalırsın. Akışta kaldığın sürece içsel dinamikleri yaşarsın. Hırs, öfke, merak, mutlu, mutsuz...

Sende insanlığın iyiliğine bir katkı olsun diyorsan oyunun içinde oyunlaştırmayı, akışta kalmayı keşfedilmemiş yüreklere anlat ve onların akışta kalmalarını sağla.

Belki bir yürek bir iyilik bir oyun bir bakmışsın bin bir yürek olur...

Yazan: Hakan DÖNMEZ
Matematik Öğretmeni

ŞİİR KÖŞEMİZİN BU AYKI YILDIZI
7/B CAN AHMET IŞIK.

Kitap okuyor musun?

Niçin varsın bu dünyada?
Önce oku, öğren, bak etrafına.
Okursan erişirsin hayattaki o tada
Okumak paha biçilemez asla.

Her bir açtığın sayfa ışıktır sana.
Her bir cümle derstir sana.
Kitapların kapağını açınca,
Sanki yeni bir dünya doğuyor bana.

Düşünsene onsuz bir hayatta
Güneş ile ay parlar mı sonsuzlukta?
Okursan göreceksin;
Parlayacak güneş ile ay bir tek sana.

12 MART

İstiklal Marşı'nın Kabulü

Kutlu olsun!

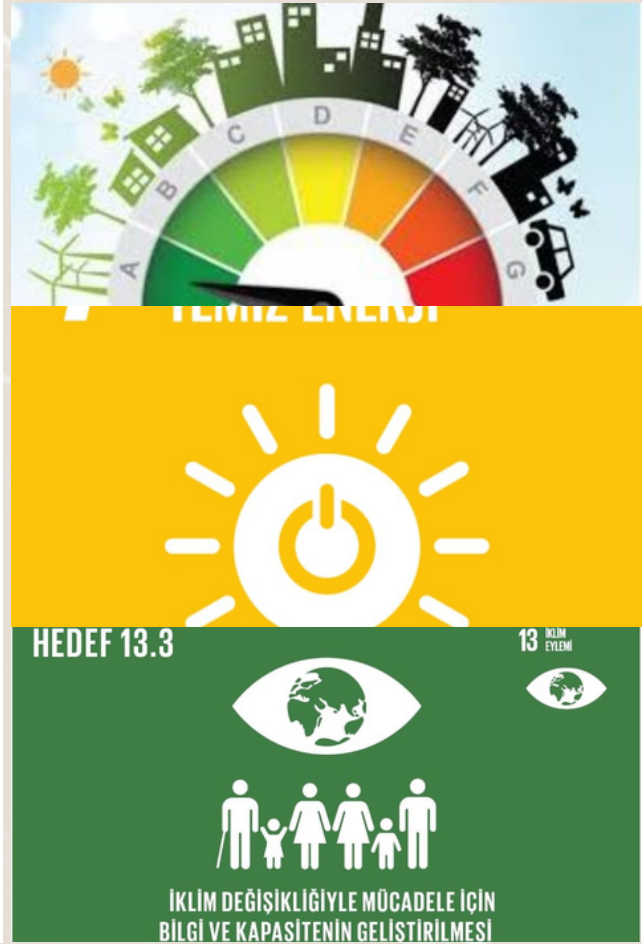
YETERİNCE VERİMLİ ENERJİ KULLANIYOR MUYUZ?

Yaşam alanlarımızda standartlarımızı, endüstriyel alanda da üretim kalitesini ve miktarını düşürmeden enerji tüketiminin azaltılması olarak ele alabiliriz. Peki, bu verimlilik neden önemlidir?

Enerjinin verimli kullanılması üretim ve tüketimde ortaya çıkan sera gazı miktarını azaltarak atmosferdeki sera gazı dengesinin tekrar sağlanmasına yardımcı olur.

2030 Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri arasında; Herkes için erişilebilir, güvenilir, sürdürülebilir ve modern enerji sağlayabilmek, İklim değişiklikleri ve etkileri ile mücadele etmek için acil olarak harekete geçmek bulunmaktadır. Bu iki hedef aslında diğer hedeflerle de ilişkili olup birbirlerinin tamamlayıcıdır. Bu konuda enerji verimliliği önem arz etmektedir.

Daha yaşayabilir bir gelecek için artık gönüllülük meselesinden çıkıp zorunluluk haline gelmiştir. Bizler bu gerçeğin farkında mıyız? Farkındaysak yeterince verimli enerji kullanıyor muyuz?

Enerji Tasarrufu

Aşağıdaki sorulara evet/hayır şeklinde cevap veriniz.

- 1.Kullanmadığınız lambaları kapatıyor musunuz?
- 2.Enerji verimliliği sağlayan elektronik aletleri ve aydınlanma sistemlerini kullanıyor musunuz?
- 3.İhtiyacınız dışındaki elektrikli cihazların fişlerini çıkarıyor musunuz?
- 4.Bina yalıtımında enerji verimliliğine yönelik teknolojileri tercih ediyor musunuz?
- 5.Pencerelerinizde iki ya da üç katlı cam kullanıyor musunuz?
- 6.Odalarınızı gün ışığından en iyi faydalanacak şekilde kullanıyor musunuz?
- 7.Radyatörleri mobilya arkasına saklamıyor musunuz?
- 8.Kış aylarında binaların kapılarını açık bırakmıyor musunuz?
- 9.Kullanmadığınız odaları düşük ısıda tutuyor musunuz?
- 10.Sıcak su deponuzu ve boruları yalıtım malzemesi kaplıyor musunuz?
- 11.Güneş enerjisi kullanan sıcak su sistemini tercih ediyor musunuz?
12. Mutfakta kullandığınız buzdolabı, bulaşık makinası gibi gereçleri daha verimli çalışabilmeleri için temiz tutmaya özen gösteriyor musunuz?
- 13.Buzdolabını 3-5 C aralığında çalıştırıyor musunuz?
- 14.Buzdolabından çıkardığınız yemekleri pişmeden önce çözülmesini bekliyor musunuz?
15. Sıcak yemeği buzdolabına hemen koymuyor musunuz?
16. Fırın yemekleri için seramik ve ya cam malzeme tercih ediyor musunuz?
17. Tencere ve tavanın genişliğini ocağınızla aynı boyutta olmasına dikkat ediyor musunuz?
- 18.Yemek yaparken kullandığınız kapların kapağını kapalı tutuyor musunuz?
- 19.Yemekleri fırınının üst rafına koyuyor musunuz?
- 20.Fırında pişen yemeği sürekli fırının kapağını açarak kontrol etmiyor musunuz?

Verdiğiniz cevaplar EVET ise TEBRİKLER!!! Siz Verimli enerji kullanıcısınız. Bu süreçte bir diğer göreviniz de bilgilerinizi çevrenizle paylaşmak. Ne kadar fazla olursak o kadar verimli enerji kullanımı artacak ve en başta küresel ısınmaya bağlı etkiler ve enerji krizlerinin problemleri ertelenecektir.

MART AYININ VAZGEÇİLMEZLERİ YAZGARA - ÇITLIK - TERSLON - MARTANIÇKA

Çevremizdekilere hoşluk, umut, iyilik aşıl原因 eski gelenek ve görenekleri anmak, geçmiş belleklerimizizi tazelemek giderek önem arz ediyor. Son yıllarda eski gelenekleri yaşatmaya hevesli pek çok kişinin bileğinde, omzunda, boynunda eskilerin nazarlık dediği değişik takılar görüyoruz. Özellikle Mart ayı bu gibi özelliklerin zirve yaptığı bir ay. Mart ayının gelişiyile pek çok örf ve adetin gün yüzüne çıkıp hatırlanması bizleri yeryüzüne ve birbirimize bağlayan görünmez iplerdir bana göre.

Mart'ın kazma kürek yaktığı zamanları iklimsel olarak geride bırakmış olsak da, süregelen çok şık çok bereketli geleneklerimiz halen de devam ediyor. Yazgara, Çıtlık, Mart ipliği, Terslon, Martacık, (Martinița - Marta Bağlama - Baba Marta - Martanitsa - Martaniçka) gibi sadece bu aya özgü takı ve nazarlık objeleri baharın başlangıcı olan Mart ayına dikkat çekmeyi fazlasıyla hak ediyor.

BİR EGE GELENEĞİ TERSLON

İzmir'in Bergama ilçesinin Kozak yaylasında 'terslon' adı verilen takılar baharın müjdecisi olarak tanımlanıyor. Bu gelenek İzmir'in Bergama ilçesi sınırları bulunan Kozak yaylasının köylerinde, Yörükler tarafından halâ yaşatılıyor. Bu bölgede 'terslon' olarak adlandırılan takılar; eskilerin 'yarısını yaz, yarısını kış' olarak tanımladığı Mart aylarında takılmaya başlanıyor. Bir Şaman geleneği olduğu düşünülen terslonlar, Mart aylarında kadınlar tarafından yapılıyor ve nişanlılar sevdiklerine, kadınlar tarafından eşlerine hediye ediliyor. Yaşlılar ise terslonları yakalarına takıyor.

TERSLON ADI NEREDEN GELİYOR?

Terslon adının ise, bir örgü çeşidinden ileri geldiği düşünülüyor. Ters-düz örgüye, 'ters-on' diyen Yörüklerin, ters yönde bükülen iplerinden dolayı zamanla 'ters-on' kelimesini 'terslon'a çevirdikleri düşünülüyor.

Balkanların Martaniçkaları kırmızı beyaz iplerden, Yörüklerin terslonu ise daha ziyade yeşil renklere oluşuyor. İki ayrı renk pamuk ipliği ters yönde bükülüyor, elde edilen bu ip nazar boncukları ve boncuklarla süsleniyor, uçlarına da püsküller takılıyor. Terslonun; püsküllü, iğne oyalı, dırabazanlı, merdivenli, damat terslonu gibi çeşitleri bulunuyor.

YAZGARA

Yazgara iki ve daha fazla uygulamalarla çıkar karşımıza... Yazgara, Kazdağı Tahtacı Türkmenleri'nin Mart ayında küçük çocuklarına taktıkları nazarlığa benzeyen rengârenk boncuklu bir semboldür. Farklı renklerde boncuk ve renkli iplerden hazırlanan yazgaralar bir çatal iğne ile çocuğun omzuna, yeleşine, içliğinde uygun herhangi bir yerine iliştiliriyor. Yazgara, çocuk büyüüp evlenecek yaşa gelinceye kadar onun simgesi olmaya devam ediyor. Evlenme yaşına gelince birbirlerine gönül düşüren gençler kendi yazgaralarını sevdiğine veriyor ki bu aralarında söz ve nişan olarak kabul ediliyor. Anadolu'da yine bir başka yazgara çeşidi vardır ki Mart'ın ilk haftası içinde bileğe takılır. Yani ip şeklindedir, buna dilek ipi de denir. Hani bir şeyi unutmamak için kolumuza ip bağlarız ya onun gibidir.

Mart ayında takılan ipler bir ay sonra 6 Mayıs Hıdrellez sabahı dere veya ırmak suyuna iyi dileklerle bırakılır. Yazgara suya bırakılırken dileklerin tutması için bağlandığı yerden çözülmez, bıçak, makasla kesilir veya koparılır.

ÇITLIK

Çıtlık Anadolu'da yetişen menengiç ağacının adıdır. Antik dönemlerden beri menengiç ağacının koruyuculuğuna inanan insanlar yüzyıllardır bu ağaçtan koruyucu nazarlıklar oymuşlardır. Mart ayında Nevruz zamanı çıtlık nazarlığı oyup takarak kem gözlerden korunmayı hedeflemiştir. Çıtlık dalı oyulup içinden ip geçirilir, arasına mavi boncuk konularak çatal iğne ile omuza tutturulur.

MARTENİÇKA, MARTİNİŞA, MARTA BAĞLAMA, BABA MARTA, MARTANİTSA, MARTACIK

Balkanlarda yaşayan kadınlar Mart ayı girmeden kırmızı ve beyaz yün ipliklerden marta ipleri kıvrıp bileklik hazırlarlar. Ayrıca martacık bebekleri örerler. Bu marta iplerini Mart'ın ilk günü sağlıklı olsunlar diye çocukların, genç kızların ve tüm yetişkinlerin bileklerine bağlarlar. Martacıkları da et ve süt veren hayvanların boyun ve boynuzlarına, meyve ağaçlarının dallarına bereket versin diye asarlar.

İlkyazın gelişini karşılayan işaretlerden biri kısaca marteniçka adlı yün ipliklidir. Marteniçka, beyaz ve kırmızı ipliklerin birlikte kıvrılması ile yapılır. Beyaz, dünyanın saflığını, temizliğini ve yenilemesini; kırmızı ise dünyanın canlanmasını ve yeniden doğmasını temsil eder. Diğer bir tanımla beyaz renk huzuru ve uzun ömrü, kırmızı renk ise sağlık ve gücü temsil eder.

Haydi, bilekleriniz boş kalmasın. Kalpleriniz de...

LETTER TO ANZAC MOTHERS

Those heroes that shed their blood and lost their lives ... you are now lying in the soil of a friendly country. Therefore rest in peace. There is no difference between the Johnnies and the Mehmetts to us where they lie side by side in this country of ours. You, the mothers, who sent their sons from far away countries, wipe away your tears. Your sons are now lying in our bosom and are in peace. After having lost their lives on this land they have become our sons as well."

MUSTAFA KEMAL ATATÜRK

ANZAK ANNELERİNE MEKTUP

Bu memleketin topraklarında kanlarını döken kahramanlar! Burada, dost bir vatanın toprağındasınız. Huzur ve sükun içinde uyuyunuz. Sizler, Mehmetçiklerle yan yana koyun koyunasınız. Uzak diyarlardan evlatlarını harbe gönderen analar! Gözyaşlarınızı dindiriniz. Evlatlarınız bizim bağrımızdadır. Huzur içindedirler ve rahat uyuyacaklardır. Onlar bu topraklarda canlarını verdikten sonra, artık bizim evlatlarımız olmuşlardır."

MUSTAFA KEMAL ATATÜRK

Toprağı Vatan Yapan Şehitlerimizi Minnet ve Saygı ile anıyoruz.

18 MART

ÇANAKKALE ZAFERİ ŞEHİTLERİMİZİ

*Saygı ve Minnetle
Anıyoruz*

